

ZAGADNIENIA FILOZOFICZNE W NAUCE

PHILOSOPHY IN SCIENCE

(Proceedings of the Interdisciplinary Seminar)

ed. by M. Heller and J. M. Życiński

FACULTY OF PHILOSOPHY
AT THE PONTIFICAL ACADEMY OF THEOLOGY
CRACOW 1984

WPROWADZENIE

Oddajemy w ręce czytelników kolejny, szósty już numer Zagadnień Filozoficznych w Nauce. Zawiera on część wykładów przedstawionych podczas konwersatoriów oraz odzwierciedla główne nurty dyskusji. W dyskusjach ostatniego okresu szczególnie dużo miejsca poświęcono zagadnieniom epistemologicznym oraz kwestiom dotyczącym mechanizmów rozwoju nauki. W rozważaniach poświęconych filozofii matematyki zajmowano się między innymi relacją między platonizmem i formalizmem, statusem ontologicznym obiektów matematyki, itp. Zagadnienia te omawiane są w artykułach J. Woleńskiego i M. Hellera. Do epistemologicznej kwestii realności świata nawiązują artykuły B. Kochela, J. Życińskiego i J. Urbańca. Znajdujemy też w dziale recenzji przegląd wielu polskich i zagranicznych pozycji wydawniczych. Pamięci zmarłego przed dwoma laty ks. prof. Kazimierza Klósaka poświęcone są krótkie wspomnienia pióra M. Lubańskiego i A. Spsychalskiej.

W I semestrze roku akademickiego 1983/84 odbywały się również spotkania na konwersatorium Religia — Nauka — Sztuka, których tematykę podajemy w Calendarium.

*UWAGA: Tekst został zrekonstruowany przy pomocy środków automatycznych; możliwe są więc pewne błędy, których sygnalizacja jest mile widziana (obi@opoka.org). Tekst elektroniczny posiada odrębną numerację stron.

Calendarium

Tematyka konwersatorium interdyscyplinarnego w I semestrze roku akadem. 1983/84

Konwersatorium Nauka — Wiara

- 21 X — Doc. Jan Woleński, Politechnika Wrocławska, Matematyka i filozofia.
— Doc. Józef Życiński, PAT, Platonizm w filozofii matematyki.
- 18 XI — Doc. Michał Heller, PAT, Nieliniowy rozwój nauki.
— Dr Mitra (New Delhi), The neo-Platonic impact on the Rise of Modern Science.
- 16 XII — Doc. M. Sawicki, Koncepcja filozofii przyrody u prof. Cz. Białobrzeskiego.
- 20 I — Prof. Andrzej Fuliński, IF UJ, Czas i nieodwracalność.

Konwersatorium Religia — Nauka — Sztuka

- 14 X — Doc. J. Życiński, Sztuka a transcendencja w ujęciu T. Mertona.
- 18 XI — Prof. R. Maurin, Mistyka światła, matematyka światła.
- 9 XII — Prof. J. Tischner, Etyka i estetyka u S. Kierkegaarda.
- 13 I — Dr J. Kłoczowski, Sacrum w sztuce.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
Calendarium	3
J. Woleński, Matematyka i filozofia	5
M. Heller, Doświadczenie matematyki	18
B. Kochel, Od episteme do creatio	27
J. Życiński, Spór o istnienie świata w ujęciu konstruktywnego empiryzmu	41
J. Urbaniec, Postęp w filozofii	51
J. Urbaniec, Racjonalność świata	59
W kregu wspomnień:	
M. Lubański, Moje spotkania z Ks. Prof. Kazimierzem Kłósakiem	7
A. Spsychalska, Nieobecna bliskość	62
Recenzje:	
B. Kwarciak, Pluralizm poszukiwań naukowych a doświadczenia współczesnej psychiatrii	67
K. Dudek, Quo vadis nauko?	72
A. Michalik, Wstęp do filozofii przyrody	75
M. Heller, Wprowadzenie do teorii względności	77